

ORĘDOWNIK URZĘDOWY

powiatu tczewskiego.

Nr. 39.

Tczew, dnia 8-go października 1925 r.

Rok VI.

Przedpłata:
miesięcznie 2,— zł.

ORĘDOWNIK POWIATOWY
wychodzi co czwartek.

Ogłoszenia
przyjmuje się za opłatą
5 groszy za 1-ląm wiersz
milimetry.

Administracja Wydział Powiatowy Tczew.

Telefon nr. 40 i 60.

Treść:

- 296. Obowiązek zgłaszania posiadania wind (dźwigów).
- 297. Udzielenie zapomóg z tytułu Opieki Społecznej osobom pochodzącym z innych Województw.
- 298. Działalność spółek wodnych,
- 299. Wyłożenie imiennej listy płatników państw. podatku dochodowego na rok 1925.
- 300. Wyłożenie imiennej listy płatników podatku majątkowego z obszarów dworskich.
- 301. Ubezpieczenie terminatorów od bezrobocia.
- 302. Udzielenie pozwolenia młodzieży akademickiej w Warszawie na urządzenie kwesty.

- 303. Zezwolenie Adamowi Nowackiemu, przedstawicielowi C. O. K. C. na sprzedaż losów loterii fantowej.
- 304. Wykonywanie prac na drodze gminnej Rywałd-Kłównówka.
- 305. Uniwersytet Ludowy w Dalkach.
- 306. Tydzień Obrony Powietrznej Państwa.
- 307. Tydzień Policjanta Polskiego.
- 308. Zakup plakacików dla ubezpieczonych w Pomorskim Stowarzyszeniu Ubezpieczeń w Toruniu.

296)

Wojewoda Pomorski
Wydz. Przem. i Handlu
L. dz. XI. c. 4638-25.

Toruń, dnia 8 września 1925 r.

Pismo okólne.

Doszło do mojej wiadomości, iż wielu posiadaczy wind (dźwigów) niezastosuje się do rozporządzenia policyjnego naczelnego prezesa b. prowincji Prus. Wschodnich z dnia 6 maja 1913 w przedmiocie urządzeń i używania wind (Aufzugsverordnung) które wobec mego rozporządzenia Policyjnego z dnia 16. 10. 24 r. Dz. Urz. Wojew. Pom. nr. 24 poz. 225 obowiązuje na całym obszarze Województwa Pomorskiego a przede wszystkim niezgłaszają wind do badania przez ustanowionego do tych czynności rzeczoznawcę, do czego są obowiązani po myśli par. 33 ustęp II. wyż. powołanego rozporządzenia.

Celem ścisłego wykonania obowiązującego rozporządzenia, proszę o ogłoszenie w Orędowniku powiatowym lub o podanie w inny sposób do wiadomości osób zainteresowanych, że wszyscy posiadacze wind, którzy dotychczas obowiązkowi zgłaszania zadość nie uczynili, obowiązani są w ciągu miesiąca od daty ogłoszenia o posiadaniu wind donieść wyznaczonemu do badania rzeczoznawcy a to pod zagrożeniem kary przewidzianej w par. 41 rozporządzenia.

Od obowiązku zgłaszania są wyłączone:

1. windy, których wysokość podnoszenia nie przenosi 2 mtr.:
2. windy używane w przedsiębiorstwach będących pod nadzorem władz górniczych, podscenia w teatrach, bloki łańcuchowe do cięzarów i elewatory (wyciągi) okrętowe.

W razie niewypełnienia powyższego przepisu, należy bezwzględnie stosować przewidziane kary. Dla informacji podaję, że rzeczoznawcą do ba-

dania wind na obszarze całego Województwa Pomorskiego jest inżynier Stowarzyszenia Dozoru Kotłów p. Bohdan Janowski w Grudziądzu.

Za Wojewodę
(—) inż. Celichowski.

Ogłasza się.

Panowie Burmistrz Tczewski, Soltysi i Przelozeni obszarów dworskich ogłaszają to natychmiast w zwykły sposób.

T c z e w, dnia 26 września 1925 r.

St. 13665 25.

Starosta.

297)

Pismo okólne

w sprawie udzielenia zapomóg z tytułu opieki społecznej osobom pochodzącym z innych Województw.

W ostatnim czasie napływają zażalenia różnych urzędów gminnych, że osoby nie posiadające w danych gminach prawa do trwałej opieki, jeżdżą po całym kraju i wyludniają zapomogi od Magistratów, Związków wspierania ubogich, lub instytucji społecznych na powrót do miejsca zamieszkania wzgl. przynależności.

Przeważną część tych osób stanowią jednostki niechętne do pracy, które, jeżdżąc po całym kraju, uprawiają tego rodzaju żebranie, nie myśląc nawet o powrocie do miejsca przynależności.

Gminy, wzgl. Związki wspierania ubogich udzielają im pomocy zwracając się oczywiście do gminy przynależności o zwrot wyłożonych kosztów.

Tu okazuje się zwykle, że odnośna osoba nie posiada w danej gminie prawa do trwałej opieki, albo też wyludziła zapomogę za okazaniem fałszywej legitymacji, skutkiem czego gminy udzielające pomocy tracą wyłożone kwoty.

Wobec tego należy pouczyć podległe urzędy, by one przy udzielaniu tego rodzaju zapomóg osobom z innych Województw postępowały jak najostrożniej, gdyż w przeciwnym razie narażają się na koszty jakich im nikt nie zwróci.

Poniżej podaję wykaz osób, które ostatnio zgłoszono jako zawodowo ten proceder uprawiających:

1. Huk Tymoteusz, ze wsi Zwody Małe, gminy Lyszczyce, wojew. poleskiego;
2. Stanisław Erwin 2 im. Schlegel ur. około 1893 r. legitymujący się fałszywymi dokumentami na nazwisko Stanisław Schlegel, syna Hugona, rzekomego Wicekonsula we Lwowie;
3. Krawczyk Józef, pochodzący z gminy Kąty, pow. grójeckiego,
4. Lodygowska Marja, żona Kazimierza;

5. Ładygowski Kazimierz, pochodzący z Puszczyka wojew. poznańskiego, legitymujący się dowodem osobistym, wydanym przez Komisarza Obwodowego w Mesinie w dniu 31. 3. 1924 r.;

6. Bakała Anastazja, pochodząca z Pińska.

Przy dalszych zgłoszeniach będę odnośnie nazwiska podawał również do wiadomości, należy je zatem specjalnie zarejestrować i w danym razie zapomóg nie udzielać.

Za Wojewodę
(—) Zapala.

Ogłasza się.

T c z e w, dnia 30 września 1925 r.

Wp. Br. 12300-25

Starosta

298)

Obwieszczenie

dot. działalności Spółek Wodnych.

Celem niedopuszczenia do zupełnego upadku urządzeń melioracyjnych, na które poszły fundusze państwowe, oraz celem utrzymania należytego nadzoru, w myśl ustawy wodnej wzywam zarządy Spółek Wodnych w powiecie do podania mi w ciągu 14 dni:

- a) imion i nazwisk osób, należących do Zarządu danej Spółki wodnej,
- b) do przeprowadzenia co najmniej raz do roku oględzin ich urządzeń. O dniach oględzin należy mnie powiadomić. Oględziny muszą obejmować całość urządzeń, a nie pewne tylko szczegóły. Przy każdych oględzinach należy spisać szczegółowy protokół i odpis przysłać mi.
- c) Przy Spółkach prowadzących prace, lub wymagających naprawy urządzenia albo odbioru wykonanych prac, winię wziąć udział w oględzinach przedstawiciel Starostwa i delegat Państw. Urzędu Budownictwa Melioracyjnego, a przy przeprowadzeniu poważniejszych prac zasilanych ze Skarbu Państwa, Starosta osobiście. Protokół z oględzin, dokonanych w obecności przedstawicieli nadzoru państwowego, należy przesłać do wiadomości Urzędowi Wojewódzkiemu.
- d) Wszystkie Spółki Wodne winne mieć specjalne akta Spółki jak: akta korespondencji wewnętrznej Spółki, protokoły zebrań, spisy członków, księgi kasowe itd. w tym celu przeprowadzi delegat Starostwa rewizję administracyjną w najbliższych dniach.
- e) W razie odbycia „Walnego Zebrania“ należy donieść mi dzień, godzinę i miejsce zebrania.

T c z e w, dnia 28 września 1925 r.

St. 13863 25.

Starosta.

299)

Obwieszczenie.

Imienna lista płatników państwowego podatku dochodowego za rok 1925 jest w myśl art. 13 ust. z dnia 18 marca 1925 r. Dz. Ust. nr. 36 poz. 242 str. 314 wyłożona do publicznego przeglądu w Wydziale Powiatowym w Tczewie pokoju 12a na przeciąg 4 tygodni.

T c z e w, dnia 3 października 1925 r.
12396/25 W. P. III. **Starosta.**

300)

Obwieszczenie.

Imienna lista płatników podatku majątkowego z obszarów dworskich powiatu tczewskiego jest wyłożona w Wydziale Powiatowym w Tczewie, pokój 12, do przeglądu na przeciąg 4 tygodni.

T c z e w, dnia 5 października 1925 r.
12235-25 Wp. III. **Starosta.**

301)

Obwieszczenie.

Terminatorzy (uczniowie) ponad lat 18 podlegają zabezpieczeniu od bezrobocia narówni z innymi robotnikami.

**Zarząd Obwodowy Funduszu Bezrobocia
w Starogardzie.**

Ogłasza się.

T c z e w, dnia 24 września 1925 r.
St. 13333-25 **Starosta.**

302)

Obwieszczenie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w Warszawie zezwoliło na prośbę Rady Naczelnej do spraw pomocy Młodzieży Akademickiej w Warszawie na urządzenie kwesty, pod nazwą „Tydzień Akademika“ w czasie od 4 do 11-go listopada b. r. pod postacią znaczków, dolepianych do rachunków w kawiarniach, sklepach, restauracjach itd. jak również na urządzenie imprez i widowisk po miastach i wsiach na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej za wyjątkiem Wojew. Śląskiego na cele pomocy młodzieży akademickiej pod warunkiem, że Rada Naczelna, Komitety i osoby, przez nią powołane do celów kwestarskich, będą ściśle stosowały się do obowiązujących przepisów.

T c z e w, dnia 22. 9. 1925 r.
13774/25 St. **Starosta.**

303)

Wojewoda Pomorski

L. dz. III. 13745-25.

T o r u ń, dnia 22 września 1925 r.

Zaświadczenie.

Zezwalam Panu Adamowi Nowackiemu, przedstawicielowi Związku Obrony Kresów Zachodnich, oraz upoważnionym przez niego akwizytorom na uliczną i domową sprzedaż losów Loterii Fantowej tego Związku na terenie Województwa Pomorskiego.

Zezwolenie ważne jest do 15 listopada 1925 r.

Wojewoda

w z. (—) Ewert Krzemieniewski.

Ogłasza się.

T c z e w, dnia 29 września 1925 r.
St. 13931-25. **Starosta.**

304)

Obwieszczenie.

Na odcinku drogi gminnej Rywałd—Klonówka wykonuje się roboty ziemne pod budowę nowej szosy.

Dla przejezdnych służy przejazd obok drogi polem; gdzie jechać należy wskazują tablice ostrzegawcze na miejscu.

T c z e w, dnia 25 września 1925 r.
13841-25 St. **Starosta.**

305)

Uniwersytet Ludowy w Dalkach.

jest instytucją na wzór duńskich „Højskole“, instytucją, która przyczyniła się w kilkunastu latach do niebywałego rozkwitu kraju znajdującego się już nad przepaścią.

Cel Uniwersytetu Ludowego jest wychowawczy; przez naukę do cnót obywatelskich, do gorącej miłości ojczyzny na zasadach chrześcijańsko-katolickich.

Kurs dla młodzieży męskiej od 2 listopada do końca marca.

Kurs dla młodzieży żeńskiej od 4 maja do końca sierpnia.

Przedmiot nauki:

Historia powszechna, historia polska, literatura polska, geografia, przyroda, język polski, wykłady religijne, rachunki i geometria, fizyka i chemia, astronomia, gimnastyka, a dla młodzieży żeńskiej także robótki ręczne.

Nauczyciele:

Kierownik: Ks. A. Ludwiczak, wykłada: religję, historię powszechną, geografię i pogadanki.

Dr. Wojtkowski: historię polską, literaturę polską, język polski, gimnastykę i pogadanki.

Pani Wojtkowska: język polski, rachunki i śpiewy.

P. Adamski: rachunki i geometrię.

Prof. Rydlewski: fizykę i chemię.

C z e s n e.

Oplata wynosi za cały kurs z utrzymaniem dla młodzieży męskiej 300 złotych, dla młodzieży żeńskiej 200 złotych.

Uczestnicy przywożą ze sobą pościel i siennik.

Stacja kolejowa jest Gniezno. Od dworca do zakładu półtora km. Na dworcu są doróżki.

Adres: Uniwersytet Ludowy - Dalki, poczta Gniezno.

Kandydat wypełnia załączony formularz i przesyła pierwszą ratę miesięczną; tem samem staje się słuchaczem Uniwersytetu Ludowego.

Ponieważ liczba przyjęć jest ograniczona, wobec tego kandydat (kandydatka), któryby się odmyślił i nie przyjechał, lub po kilku dniach chciał zakład opuścić, zobowiązuje się do zapłaty połowy wszystkich świadczeń, a gdyby po trzech tygodniach opuścił zakład do zapłaty wszystkich świadczeń.

W razie wydalenia ze zakładu na mocy konferencji słuchacz nie ma prawa do zwrotu świadczeń.

O ile kandydat lub kandydatka nie skończyli lat 18, winni wpraw się zapytać, czy będą przyjęci.

Ks. A. Ludwiczak,
kierownik.

Opał i światło za cały czas 50 złp.

Instrumenty muzyczne i rower można z sobą zabrać.

Ogłasza się z zachętą do licznego korzystania z nadarzającej się sposobności nabycia wiedzy, tworzącej wielką potęgę, ważną tak dla jednostek, jak dla całego narodu.

T c z e w, dnia 24 września 1925 r.

Wp. Br. 12158/25. **Dytkiewicz,** starosta.

306)

Obwieszczenie.

„Tydzień obrony powietrznej Państwa“.

Kto otrzymał listy składkowe, a jeszcze ich nie oddał, zechce zaraz oddać je oraz z zebraną kwotą w „Powiatowej Kasie Komunalnej“ w Tczewie,

Starostwo pokój 6. Listy należy koniecznie oddać dla kontroli, choćby były puste.

T c z e w, dnia 26 września 1925 r.

Wp. Br. 12370/25.

Starosta.

307)

Obwieszczenie.

Dzień Policjanta Polskiego.

Celem upamiętnienia dziesiątej rocznicy utworzenia pierwszej polskiej organizacji publicznego bezpieczeństwa w dniu 5 sierpnia 1915 r. w Warszawie w postaci „Straży obywatelskiej“, z której wyrosła później Policja Państwowa, odbywają się odpowiednie uroczystości w całej Polsce.

Utworzony w tym celu dla powiatu tczewskiego komitet obywatelski organizuje w niedzielę, dnia 18 października 1925 r., odpowiednią uroczystość.

Proszę mieszkańców powiatu o wzięcie w niej udziału jak najliczniejszego.

T c z e w, dnia 25 września 1925 r.

12352/25 Wp. Br.

Starosta.

308)

Obwieszczenie.

Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń od Ognia w Toruniu złożyło na Starostwie, pokój 11, plakaciki dla swych ubezpieczonych, którzy powinni umieścić je na budynkach, stogach, przy wejściu do każdego lokalu i pomieszczenia, w których są ubezpieczone ruchomości. W tym celu należy nabyć je niezwłocznie, płacąc po 25 groszy za sztukę.

Pp. Sołtysi i Przełożeni obszarów dworskich ogłaszają to u siebie w zwykły sposób.

T c z e w, dnia 26 września 1925 r.

St. O. 27/25.

Starosta.

„Lektor“, Instytut literacki w Lwowie

otworzył Oddział w Bydgoszczy przy ul. Gdańskiej 141 i prowadzi obszerny sortyment książek polskich i zagranicznych oraz dział materiałów piśmiennych.

T c z e w, dnia 29 września 1925 r.

Wpł. 12331-25

Dytkiewicz, starosta.